

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.10/2014/36. szám

MAGYARORSZÁG ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGA
BUDAPEST

Donáti u. 35-45.

1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	III/833-0/2014.	
Érkezett:	2014 ÁPR 17.	
Példány:	1	Kezelőiroda: P-
Melléklet:	3 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Szegedi Ítéltábla II. számú büntető fellebbviteli tanácsa az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt [REDACTED] és társai ellen BF. II. 10/2014. szám alatt indult büntetőügyben, a 2014. április 3. napján megtartott másodfokú nyilvános ülésen a 33/II. sorszámú végzésével az eljárást felfüggesztette azzal, hogy az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi.

Az ítéltábla

i n d í t v á n y o z z a,

hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés c) pontja és az Abtv. 42.§ (1) bekezdése alapján semmisítse meg az 1978.évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés 2. fordulatát („vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja”) és a (3) bekezdését, valamint a 2012. évi C. törvény 42. § 2. fordulatát („vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja”) és 44. § (1) bekezdését, mert azok az Emberi Jogok Európai Egyezményének (azaz nemzetközi szerződésnek) a 3. Cikkébe ütköznek, azzal ellentétesek.

Az Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatásához szükséges bírói kezdeményezés alapjául

- az Abtv. 32. § (1) és (2) bekezdése [Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi.

(2) A bíró - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.],

- valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 266. § (1) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezés képezi (A bíróság az eljárást hivatalból vagy indítványra

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.10/2014/36. szám

felfüggeszti, és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az ügy elbírálása során olyan jogszabályt, kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét vagy nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.).

Az ítéletábra a jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére irányuló kérelmét az alábbiakkal indokolja [Abtv. 52.§ (1b) bek. e) pontja]:

A Büntető Törvénykönyvről szóló, 2013. június 30. napjáig hatályban volt 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés 2. fordulata, illetve a 2013. július 1. napjával hatályba lépett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 42.§ 2. fordulata egyaránt lehetővé teszi annak kimondását, hogy a törvényben meghatározott bűncselekmények esetén az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt terhelt nem bocsátható feltételes szabadságra:

Az 1978. évi IV. törvény:

47/A. § (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

(3) A feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a következő bűncselekmények esetén zárható ki: ha a bűncselekményt személy vagy dolog elleni erőszakkal követik el, az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [139. § (1) bekezdés], a rombolás súlyosabban minősülő esete [142. § (2) bekezdés], a népirtás [155. § (1) bekezdés], az apartheid [157. § (1) és (3) bekezdés], a polgári lakosság elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [158. § (2) bekezdés], a bűnös hadviselés (160. §), a nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása [160/A. § (1) bekezdés], a hadikövet elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [163. § (2) bekezdés], az emberölés súlyosabban minősülő esetei [166. § (2) bekezdés], az emberrablás súlyosabban minősülő esetei [175/A. § (3) és (4) bekezdés], az emberkereskedelem súlyosabban minősülő esetei [175/B. § (5) bekezdés], a közveszélyokozás súlyosabban minősülő esete [259. § (3) bekezdés], a terrorcselekmény [261. § (1) bekezdés], a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése súlyosabban minősülő esete [262. § (2) bekezdés], a zendülés súlyosabban minősülő esetei [352. § (3) és (4) bekezdés], az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [355. § (5) bekezdés], a harcászultság veszélyeztetése súlyosabban minősülő esete [363. § (2) bekezdés], a parancsnoki kötelességszegés (364. §) és a kibúvás a harci kötelesség teljesítése alól (365. §).

A 2012. évi C. törvény:

42. § Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.10/2014/36. szám

44. § (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét csak az alábbi bűncselekmények miatt zárhatja ki:

- a) népirtás [142. § (1) bekezdés],
- b) emberiesség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés],
- c) apartheid [144. § (1) és (3) bekezdés],
- d) hadikövet elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [148. § (2) bekezdés],
- e) védett személyek elleni erőszak [149. § (1)-(2) bekezdés],
- f) nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása [155. § (1) bekezdés],
- g) egyéb háborús bűntett (158. §),
- h) emberölés súlyosabban minősülő esete [160. § (2) bekezdés],
- i) emberrablás súlyosabban minősülő esete [190. § (3)-(4) bekezdés],
- j) emberkereskedelem súlyosabban minősülő esete [192. § (6) bekezdés],
- k) alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés],
- l) rombolás súlyosabban minősülő esete [257. § (2) bekezdés],
- m) fogolyzandulás súlyosabban minősülő esete [284. § (4) bekezdés],
- n) terrorcselekmény [314. § (1) bekezdés],
- o) jármű hatalomba kerítése súlyosabban minősülő esete [320. § (2) bekezdés],
- p) közveszély okozása súlyosabban minősülő esete [322. § (3) bekezdés],
- q) zendülés súlyosabban minősülő esete [442. § (4) bekezdés],
- r) előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [445. § (5) bekezdés],

ha azt személy elleni vagy dolog elleni erőszakkal követik el.

A Szegedi Ítéltáblán Bf. II. 10/2014. számon indult büntetőügyben [REDACTED] [REDACTED] I. rendű vádlott védelmét ellátó vezető védő indítványozta, hogy az ítéltábla az eljárást a hivatkozott eljárásjogi rendelkezés alkalmazásával függessze fel és kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását.

Indokolását az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt *VINTER és társai v. az Egyesült Királyság* ügyében az EJEB Nagykamarája által 2013. július 9. napján kihirdetett ítéletének az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. Cikke megsértését megállapító rendelkezésére alapította, miszerint:

„A Nagykamara értékelése

2. Az életfogytig tartó szabadságvesztés

114. Valójában az európai és nemzetközi jog ma már tisztán támogatja azt az elvet, hogy minden fogvatartottnak – beleértve az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélteteket – biztosítani kell a rehabilitáció lehetőségét, és a szabadulásra való esélyt, ha a rehabilitáció sikeres volt.

3. Az életfogytig tartó szabadságvesztést kimondó ítéletekre vonatkozó általános következtetés

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.10/2014/36. szám

120. Az összehasonlító- és a nemzetközi jogi anyagok világosan azt támogatják, hogy jelen kell legyen egy olyan meghatározott mechanizmus szerint működő intézmény, amely biztosíték arra, hogy legalább huszonöt esztendő elteltével sor kerüljön felülvizsgálatra, majd ugyanígy további időszaki felülvizsgálatokra is....

121. Mindebből következik, hogy amennyiben a belső jog nem tesz lehetővé a 120. pont szerinti felülvizsgálatot, a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés nem felel meg az Egyezmény 3. Cikkében foglalt elveknek.

122....Az életfogytig tartó börtönbüntetésre ítéltnek joga van arra, hogy már az ítélet meghozatalakor tudja, hogy hogyan kell viselkednie ahhoz, hogy szabadulására esély nyíljon, és hogy milyen feltételek mellett (beleértve a lehetséges felülvizsgálat időpontját) nyílik lehetőség arra, hogy a további szabadságvesztés végrehajtása alól mentesüljön. Ebből kifolyólag az olyan nemzeti jog, amely nem biztosít lehetőséget a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés ilyen jellegű felülvizsgálatára, nincs összhangban az Egyezmény 3. cikkével, és ez az összeférhetetlenség nem később, hanem már az ítélet meghozatalakor felmerül.”

A védő által hivatkozottak szerint tehát a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben egyaránt alkalmazható (a bűncselekmény elkövetésekor illetve az elbírálásakor hatályos) két Büntető Törvénykönyv hivatkozott rendelkezései nem felelnek meg ezeknek az elveknek, ezért e belső jogszabályok az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. Cikkébe ütköznek, miután Magyarország az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdette az Emberi Jogok Európai Egyezményét és annak nyolc Kiegészítő Jegyzőkönyvét, ezáltal az Egyezmény a belső jog részévé vált és mint ilyen alkalmazandó a magyar bíróságok által is.

Az ítéletábla a védő indítványát alaposnak ítélte.

Az Egyezmény – a kihirdetése folytán - a belső jog részévé vált, de az - a bíróság álláspontja szerint - nem közvetlenül alkalmazandó.

A felhívott anyagi büntetőjogi szabályok - a hivatkozott VINTER és társai v. az Egyesült Királyság ügyben az EJEB által a fentiek szerint meghozott ítélet hivatkozott pontjára figyelemmel - az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. Cikkével ütköznek, amely szerint „Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

Szükségesnek tartja megjegyezni az ítéletábla, hogy ez időben nincs olyan jogerős ítélete az Emberi Jogok Európai Bíróságának, amely Magyarországon elítélt esetében azonos jogi alapon előterjesztett panasza tárgyában hozott volna már ilyen tartalommal deklaratív döntést. A bíróság álláspontja szerint ennek ellenére a VINTER és társai az Egyesült Királyság elleni ügyben a Nagykamara által hozott ítéletnek valamennyi Európa Tanácsi Tagállamra (Szerződő Fél) nézve – így Magyarországra is - kötelező (erga omnes) hatálya van:

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.10/2014/36. szám

Magyarország Alaptörvénye

Q) cikk

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

A felhívott anyagi büntetőjogi rendelkezések (a magyar jog instrumentumai) az EJEB hivatkozott ítéletének felhívott deklarációját alapul véve sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. Cikkét.

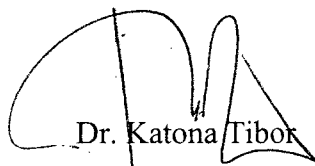
A fentiekre tekintettel került sor – indítványra - a Bf.II.10/2014/33/II. számú végzés meghozatalára, majd annak jelen indítvánnyal való végrehajtására a következők szerint:

- az Abtv. 32. § (1) és (2) bekezdése, az Alaptörvény 24. cikk. (2) bekezdés f) pontjában foglaltak alapján, párhuzamosan a Be. 266.§. (1) bekezdés b) pontjában írtakkal megalapozza az Alkotmánybíróság eljárását,
- a Szegedi Ítéltábla (Szeged, Sóhordó utca 5. szám) eljáró tanácsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 16.§ b) pontja értelmében Magyarországon az igazságszolgáltatás egyik gyakorlójaként tette meg indítványát [Abtv. 52.§ (5) bekezdése],
- az Alkotmánybíróságnak az indítványozott eljárásra az Abtv. 32. § (1) és (2) bekezdése alapján van hatásköre,
- a bíróság Abtv. 52.§ (6) bekezdése értelmében megküldi az Alkotmánybíróságnak az ügyben hozott elsőfokú ítélet (Kecskeméti Törvényszék 10.B.177/2012/157. szám) egy kiadmányát, Papp Attila I. r. vádlott védőjének 32. sorszám alatti indítványának másolatát, a 33. sorszám alatti jegyzőkönyv másolatát.

S z e g e d, 2014. április 9.

Dr. Mezőlaki Erik

a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor
előadó bíró

Dr. Nagy Erzsébet
bíró